

Datum
2020-03-02
Vår referens
Karin Göranson
Controller
karin.goranson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Fördelning av medel år 2020 med anledning av ytterligare aviserade ökade generella statsbidrag STK-2020-384

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 27 februari att ge kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktigesammanträdet den 19 mars med förslag om fördelning av de 58 250 000 kr som kommer att tillfalla Malmö i höjt statsbidrag.

Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen beräknas Malmö stads intäkter från skatter och generella statsbidrag för år 2020 bli 24 500 000 kr lägre än budgeterat. Efter justering av de förväntade lägre intäkterna från skatter och generella statsbidrag föreslår stadskontoret att 33 750 000 kr fördelas till arbetsmarknads- och socialnämnden.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige fördelar 33 750 000 kronor i utökat kommunbidrag för 2020 till arbetsmarknads- och socialnämndens ordinarie ram med finansiering ur ökade prognostiserade intäkter inom finansiering.

Beslutsunderlag

- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 200131 § 2 med Reservation (S+L+MP) och Särskilt yttrande (M+C+KD) och (V)
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 200220 § 17 med Reservation (S+L+MP) och Särskilt yttrande (M+C+KD) och (V)
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden nämndsbudget för 2020
- Ansökan om ytterligare medel till budget 2020
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 200302 Fördelning av medel år 2020 med anledning av ytterligare aviserade ökade generella statsbidrag

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-03-02
Kommunstyrelsen 2020-03-04
Kommunfullmäktige 2020-03-19

Beslutet skickas till

arbetsmarknads- och socialnämnden
hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 27 februari att ge kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktigesammanträdet den 19 mars med förslag om fördelning av de 58 250 000 kr som kommer att tillfalla Malmö i höjt statsbidrag genom den överenskommelse om extra välfärdspengar som den samlade oppositionen nått i Sveriges riksdag.

Förslag till fördelning

Enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) senaste skatteunderlagsprognos¹ beräknas Malmö stads intäkter från skatter och generella statsbidrag för år 2020 bli 24 500 000 kr lägre än budgeterat. Stadskontoret föreslår därför att 24 500 000 kronor reserveras för att möta de prognostiserade minskade skatteintäkterna. Efter denna justering föreslår stadskontoret att 33 750 000 kr fördelas till arbetsmarknads- och socialnämnden.

Under 2019 har arbetsmarknads- och socialnämnden prognostiserat underskott i såväl *Ekonomisk prognos* som *Delårsrapport* för samtliga ramar utom statsbidrag flyktingar. De prognostiserade underskotten har ökat mellan rapporttillfällena. I bokslutet 2019 redovisades underskott om 122 miljoner kronor i nämndens ordinarie ram, underskott om 199 miljoner kronor i ramen för ekonomiskt bistånd och ytterligare 55 miljoner kronor avseende kostnader för hemlöshet.

Underskotten har flera orsaker. Antalet orosanmälningar gällande barn och unga har ökat under flera års tid och en liknande utveckling syns i andra kommuner. Under 2019 ökade antalet anmälningar med 14 %. Nämnden arbetar med en omställning av verksamheten till tidiga insatser och fler insatser i egen regi, men omställningsarbetet har tagit längre tid än beräknat på grund av det ökade inflödet. Även antalet anmälningar om våld i hemmet ökar, och ökningen uppgick 2019 till 8 % jämfört med föregående år.

Polisens intensiva arbete och projektet *Sluta skjut* har inneburit att fler personer vill lämna det kriminella livet. Samarbetet med polisen har varit positivt men innebär samtidigt ökade kostnader för nämndens avhopparverksamhet och öppenvårdsinsatser.

Förändringar på nationell nivå har också haft stor påverkan på nämndens ekonomiska förutsättningar. Nämnden har kostnader som uppstår till följd av att statens insatser och ersättningar är för låga. När det gäller ekonomiskt bistånd handlar det bland annat om otillräckliga ersättningar till enskilda vid arbetslöshet eller sjukskrivning. Till exempel är det 7 % av hushållen med ekonomiskt bistånd, nästan 800 hushåll, som är sjukskrivna med läkarintyg men utan ersättning från Försäkringskassan, vilket uppskattas kosta nästan 70 miljoner kronor om året. När det gäller insatser för ensamkommande barn och unga har ersättningsnivåerna sänkts markant sedan 2017. Vårdbehovet hos målgruppen innebär att kostnaderna för insatser överstiger ersättningen från Migrationsverket, vilket 2019 lett till ett underskott på omkring 50

---

¹ Budgetförutsättningar för åren 2020–2023 cirkulär 20:8, februari 2020

miljoner kronor.

Förändringarna inom Arbetsförmedlingen har under 2019 lett till att en lägre andel arbetslösa haft tillgång till insatser och aktivitets- eller utvecklingsersättning. Detta bidrar till ökade kostnader för försörjningsstöd för kommunen samt en ökad arbetsbörda för att stödja försörjningsstödstagare till egen försörjning, trots en god samverkan med Arbetsförmedlingen i Malmö.

Med anledning av arbetsmarknads- och socialnämndens växande underskott under 2019 beslutade kommunstyrelsen att ge stadskontoret i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknads- och socialförvaltningen analysera de bakomliggande orsakerna till kostnadsutvecklingen och budgetavvikelsen inom nämndens verksamheter. Det är viktigt att de åtgärder nämnden vidtar för att få balans i ekonomin inte är kortsiktiga utan att de genomförs på ett sådant sätt att stadens ekonomiska förutsättningar på längre sikt förbättras.

För stadens trygghetsskapande arbete är det till exempel viktigt att nämnden säkrar att de barn och unga som har eller riskerar att utveckla ett kriminellt beteende får de insatser de behöver. Nämnden behöver också fortsätta arbetet så att försörjningsstödstagare snabbare får tillgång till arbetsmarknadsinsatser som kan leda till självförsörjning.

Nämnden har redan vidtagit flera åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen. Den nya organiseringen från februari 2020 väntas ge ökade möjligheter att analysera verksamheten på förvaltningsövergripande nivå, prioritera om inom befintliga resurser och effektivisera i verksamheten. Omställningsarbetet kan dock förväntas ta tid och i vissa delar kräva initialt utökade resurser. Det finns därför anledning att befara att nämnden kommer att redovisa underskott även under 2020.

Att fördela statsbidraget till arbetsmarknads- och socialnämnden ger nämnden tid att analysera och vidta rätt åtgärder för en ekonomi i balans. Tillskottet möjliggör också att det interna omställningsarbetet kan påskyndas och arbetsmiljön kan säkras i förändringsprocessen. Därmed minskar risken för underskott för kommunen som helhet.

Ansökan från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden om ytterligare medel till budget 2020

Vid hälsa-, vård- och omsorgsnämndens möte den 31 januari återremitterades förslag till *Nämndsbudget 2020* med uppdrag att ansöka hos kommunstyrelsen om ytterligare medel. Nämnden har nu inkommit till kommunstyrelsen med sin ansökan². Ansökan gäller full kompensation för pris- och löneökningar motsvarande SKR:s prognos för 2020. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden erhöi i budget 2020 ett utrymme för kostnadsökning om 1,5 %.

I SKR:s prognos i oktober månad 2019, vilken var den aktuella prognosen vid Malmö stads budgetarbete, uppgick den förväntade pris- och löneökningen för år 2020 till 2,7 %. I SKR:s senaste prognos³ uppgår den förväntade pris- och löneökningen för år 2020 nu till 2,4%.

---

² HVO-2020-606 *Ansökan om ytterligare medel till budget 2020*

³ *Budgetförutsättningar för åren 2020–2023 cirkulär 20:8, februari 2020*

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 27 februari⁴ att fördela kommunbidrag om 30 miljoner kronor till hälsa-, vård- och omsorgsnämnden. Denna utökning av nämndens kommunbidrag överstiger skillnaden mellan den senaste prognosen om förväntad pris- och löneökning om 2,4 % och det utrymme för kostnadsökning om 1,5 % som nämnden erhöll i budget 2020.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef

Eva Marie Tancred Utvecklingssekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör

---

⁴ STK-2020-250 *Fördelning av medel år 2020 med anledning av aviserade ökade generella statsbidrag*